

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Kleine Kinderen Grote Kansen

Samen naar meer gelijke kansen.

Elke leraar is een taalbewuste leraar.

Met KOALA aan de slag!

Saartje Gobyn – (Joze)fien Loman
Centrum voor Taal en Onderwijs,
KULeuven

Programma

- Ontstaan KOALA
- KOALA – praktisch
- KOALA – resultaten
- Vragen

CTO & KOALA?

- ✓ Sinds 2014: decretale verplichting voor scholen om taalvaardigheid Nederlands te screenen bij start lager onderwijs (SALTO)

- > September 2020: verlaging leerplicht tot 5 jaar

- > Interesse in vroegere meting om sneller risicokinderen te detecteren en ondersteunen.

- ✓ Mei 20 – juni 21: onderzoek door CTO in opdracht van Ministerie van Onderwijs en Vorming:

- > Is het mogelijk de taalvaardigheid van 5-jarigen te meten?

- > Vormt SALTO(-batterij) daarvoor een goede basis?

- > Welke aanpassingen zijn nodig?

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

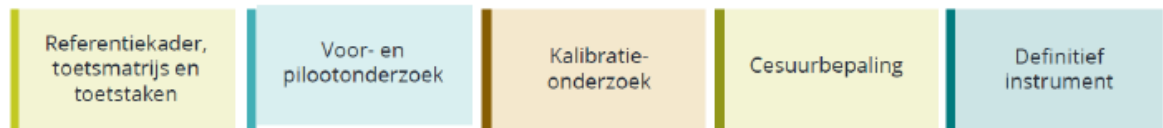

KOALA

Meer weten over het onderzoek?

[Onderzoeksrapport KOALA](#)

Onderzoeksfasen

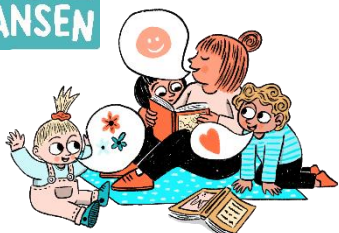
Literatuurstudie en expertenbevraging

KOALA

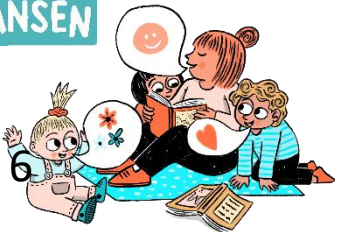
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat is KOALA wel?

- **Screeningsinstrument:**
 - Heeft als doel om sterktes en zwaktes in de taalvaardigheid te bepalen
 - Informeert over hoe ver kinderen staan in hun leerproces en **wat zij nodig hebben om verder te ontwikkelen**
 - Wordt gevolgd door een **interventie** die moet leiden tot verbeteren in taalprestaties.

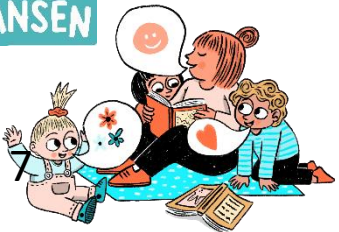
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Wat is KOALA niet?

- **Geen diagnose-instrument** (wel een screening) > maar kan wel helpen bij het stellen van een diagnose (zie output en handleiding)
- **Geen toegangsticket** > maar vormt wel een onderdeel van de bredere beeldvorming en is een element van de bespreking op de klassenraad
- **Geen woordenschattoets** > meestal worden woorden verbaal, visueel of door context ondersteund. Het gaat om de vaardigheid om betekenisvolle boodschap te begrijpen, geen losse woorden.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Valkuilen en kansen

<https://www.vlor.be/adviezen/taalscreening-bij-kleuters>

Kansen

- Snelle(re) detectie van risicokleuters (bv. beeldvorming introverte kleuters, spreekvaardige kleuters)
- Kleuters gericht ondersteunen en opvolgen
- Reflectie met het volledige (kleuter)team over de onderwijskwaliteit en de aanpak voor taalzwakkere kleuters
- Leraren gaan bewuster om met álle aspecten van schoolse taalvaardigheid
- Ontwikkelen schooleigen (talen)beleid

Valkuilen en kansen

Valkuilen

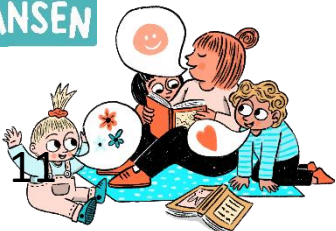
- Teaching-to-test (= verenging focus kleuteronderwijs)
- Kleuters 'labelen' als 'taalzwak'
- Enkel resultaten van de screening gebruiken om een uitspraak te doen over taalvaardigheid (~breed evalueren)
- Resultaten enkel gebruiken om ouders te overtuigen dat hun kind moet zittenblijven (~educatief partnerschap met ouders)

KOALA

PRAKTISCH

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

STAP 0:
VOORBEREIDING

STAP 0: VOORBEREIDING

1. Plan in!

Tussen 10/10 en 30/11
> Jaar 5 bij afname (2016)

- Gespreide afname met oudste kleuters eerst of afname samen eind nov.
- Best in de voormiddag
- 5 - 10'/kleuter voor deel A, 30'/groepje voor deel B
- Deel A en deel B in dezelfde week

2. Papier of op tablet?

- Beide zijn gebruiksvriendelijk, zowel voor kleuters als leerkracht
- Resultaten zijn vergelijkbaar
- Digitaal: voorlopig nog niet beschikbaar
- Papier: eenzijdig afdrukken in kleur en nieten per opdracht

3. Beslis wie KOALA afneemt: vertrouwd persoon

- Klasleraar, zoco, zorgleerkracht...
- Tip: afname met 2 personen in het begin: 1 focust op de testafname, andere registreert antwoorden en observeert (fiche 2)

STAP 0: VOORBEREIDING

4. Bereid je voor: zie filmpjes en instructiebundel

- Zie 'Mijn onderwijs' van de Vlaamse overheid en Nieuwsbrief CTO
- Bestudeer alle opgaven, oefen de instructies, ken de afbreekregels...
- Voorzie nodig material (zie materialenlijst: p.4 instructiebundel)

5. Zoek geschikte plek voor deel A (individueel)

- Leeg lokaal/gang naast de klas > ga de kleuters 1 voor 1 halen
- Indien meerdere kleuters samen: voorzie material waarmee kleuters zich rustig kunnen bezig houden

6. Zoek geschikte plek voor deel B

- Lokaal met weinig afleiding
- Tafels op maat van de kleuters
- Tafles ver genoeg uit elkaar zodat de kleuters niet kunnen afkijken

STAP 0: VOORBEREIDING

7. Maak heterogene groepjes van 5 kleuters

- Heterogeen qua taalvaardigheid en qua schoolse ervaring: zie inschatting op fiche 1
- 4 of 6 kleuters mag ook
- Apart groepje voor kleuters die B* afleggen!

8. Informeer ouders (Fiche 3)

- Zonder onnodige druk: test is kindvriendelijke screening om beter te kunnen ondersteunen en school sterker te maken.
- De dag vooraf of de dag zelf: paniek of training is niet nodig.
- Vermeld wanneer en hoe je zal communiceren over de resultaten.
- Toestemming van ouders is niet nodig.

WAT MET...

- Anderstalige nieuwkomers
 - Niet screenen: voor hen volgt sowieso een taalintegratietraject
 - ! Dit geldt enkel voor officiële anderstalige nieuwkomers (dus voldoen aan alle AN-criteria)
- Meertalige kleuters met nog beperkte Nederlandse taalvaardigheid Kleuters (2016)
 - Wel screenen.
 - Geen vertaling in thuistaal van de testitems. Wel ondersteuning zoals aangegeven in de instructiebundel: mimiek, gebaren voor sommige woorden, intro en oefenitem waarin instructies en woordenschat geoefend worden ...

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

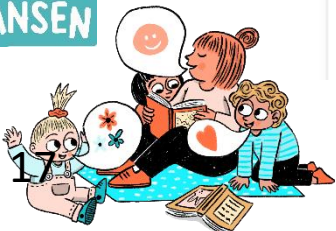
WAT MET...

- Kleuters (2016) die K2 bissen?
- Kleuters met IAC?
- ...

2.1. Voor welke leerlingen moet u een screening doen?

De screening niveau onderwijstaal is verplicht voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht. Er is één uitzondering: anderstalige nieuwkomers moeten niet gescreend worden (zie punt 2.5).

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

WAT WEET IK AL?

STAP 1:

WAT WEET IK AL?

Breed kijken naar kleuters

DIVERSE BRONNEN VAN INFORMATIE

Dagelijkse observatie

Info van ouders (context, evolutie)

Gerichte observatie:
Wanneer? Hoe vaak? Welke focus?

Info andere betrokkenen

Zelfevaluatie kleuter

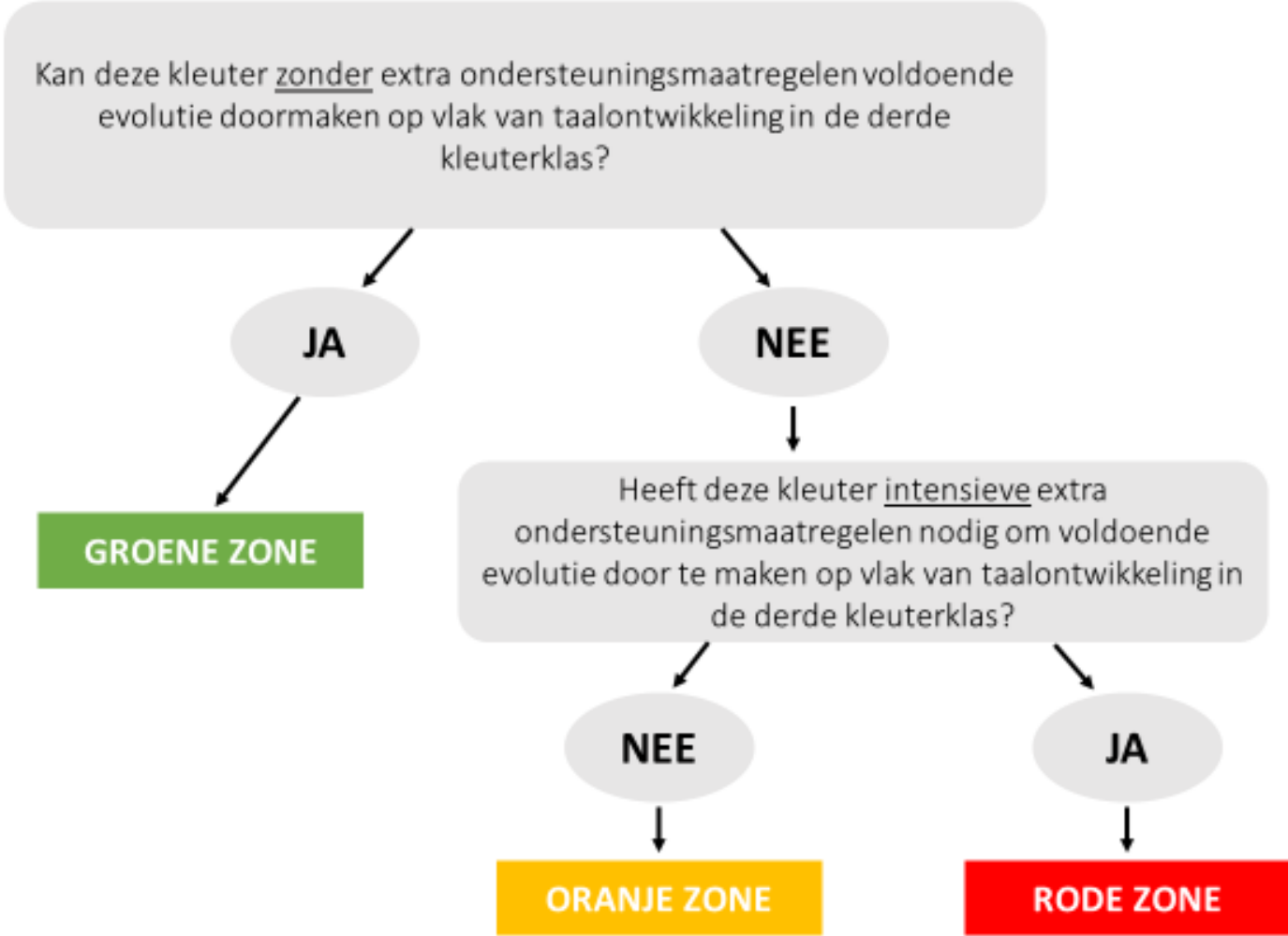
Andere testen

KOALA

FICHE 1

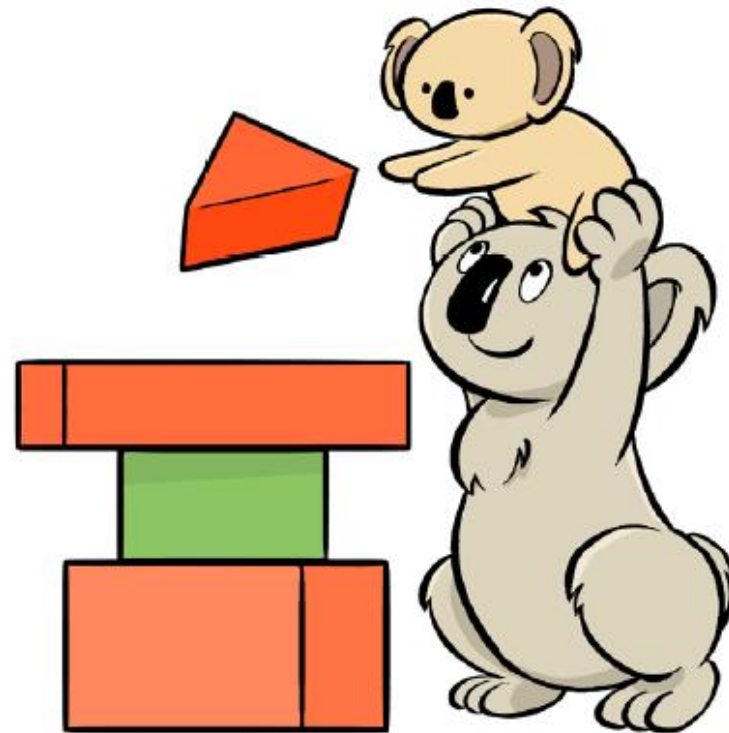
Naam kleuter	Groene Zone	Oranje zone	Rode zone	Notities

KLEIN GR KANSEN

KOALA

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

VERBREIDING VAN DE BEELDVORMING

Samen met de inschatting van de leraar en eventuele verbredende en verdiepende observaties, geven de resultaten van KOALA aan of taalstimulering nodig is.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

STAP 2:

WAT LEERT KOALA MIJ?

KOALA meet LUISTERVAARDIGHEID...

eght: 'Alle kaarsen moeten op de taart. L
le kaarsen *niet te dicht bij elkaar staan*

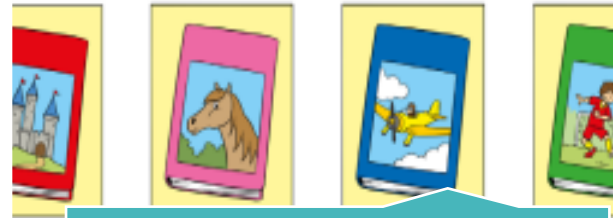
Instructies begrijpen

leren staan allebei op de trap. Het meisj
lan de jongen.

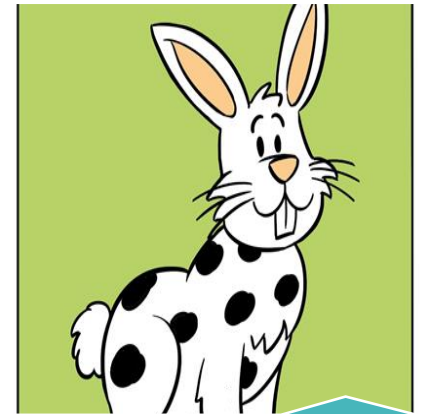

Informatieve
mededelingen begrijpen

houdt van boeken over *de natuur*. Ze luist
ist naar verhalen die over *dieren gaan*. Van
il zou Judith het meest houden?

Vragen begrijpen

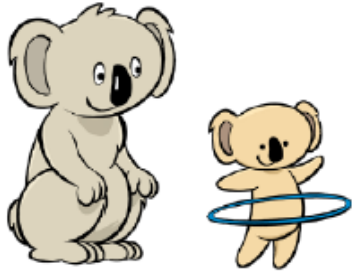

Verhalen begrijpen

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Opdrachten KOALA

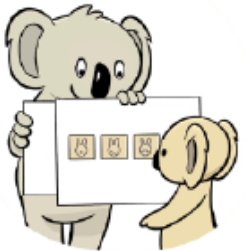
doe-opdracht

De kleuter voert een handeling uit op basis van een mondelinge boodschap.

zoek-opdracht

De kleuter zoekt iets of iemand op een prent op basis van een mondelinge boodschap.

kies-opdracht

De kleuter kiest uit vier plaatjes het juiste antwoord op basis van een mondelinge boodschap.

Deel A: individueel

OPDRACHTEN KOALA

Deel B: in groep

Extra informatie: door observatie tijdens de afname (fiche 2)

- Observatie van taal
- Observatie van werkhouding
- Observatie van motoriek
- ...

Noteer de namen van de kleuters in de bovenste rij

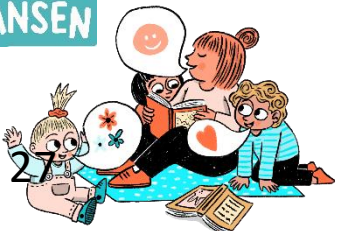
Observatie					
De kleuter werkt geconcentreerd, laat zich niet vlug afleiden.					
De kleuter werkt aan de opdrachten tot die af zijn.					

 Onduidelijk OK, kind is hiertoe in staat

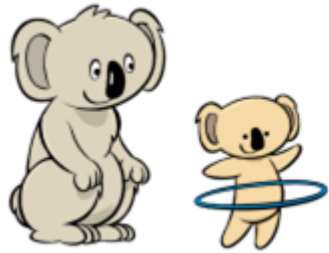
 Onverwacht of opvallend Niet OK, kind is hier niet toe in staat

3

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

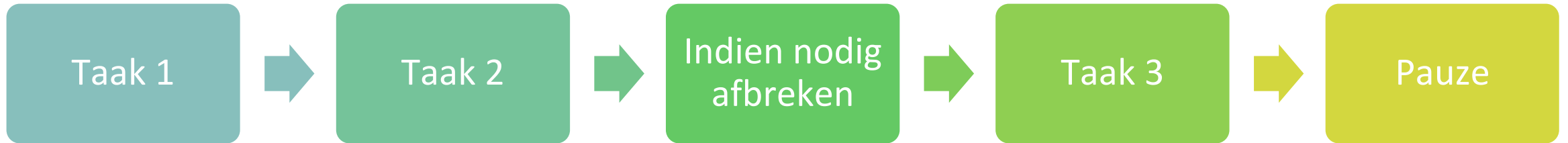

DEEL A: individuele afname

doe-opdracht

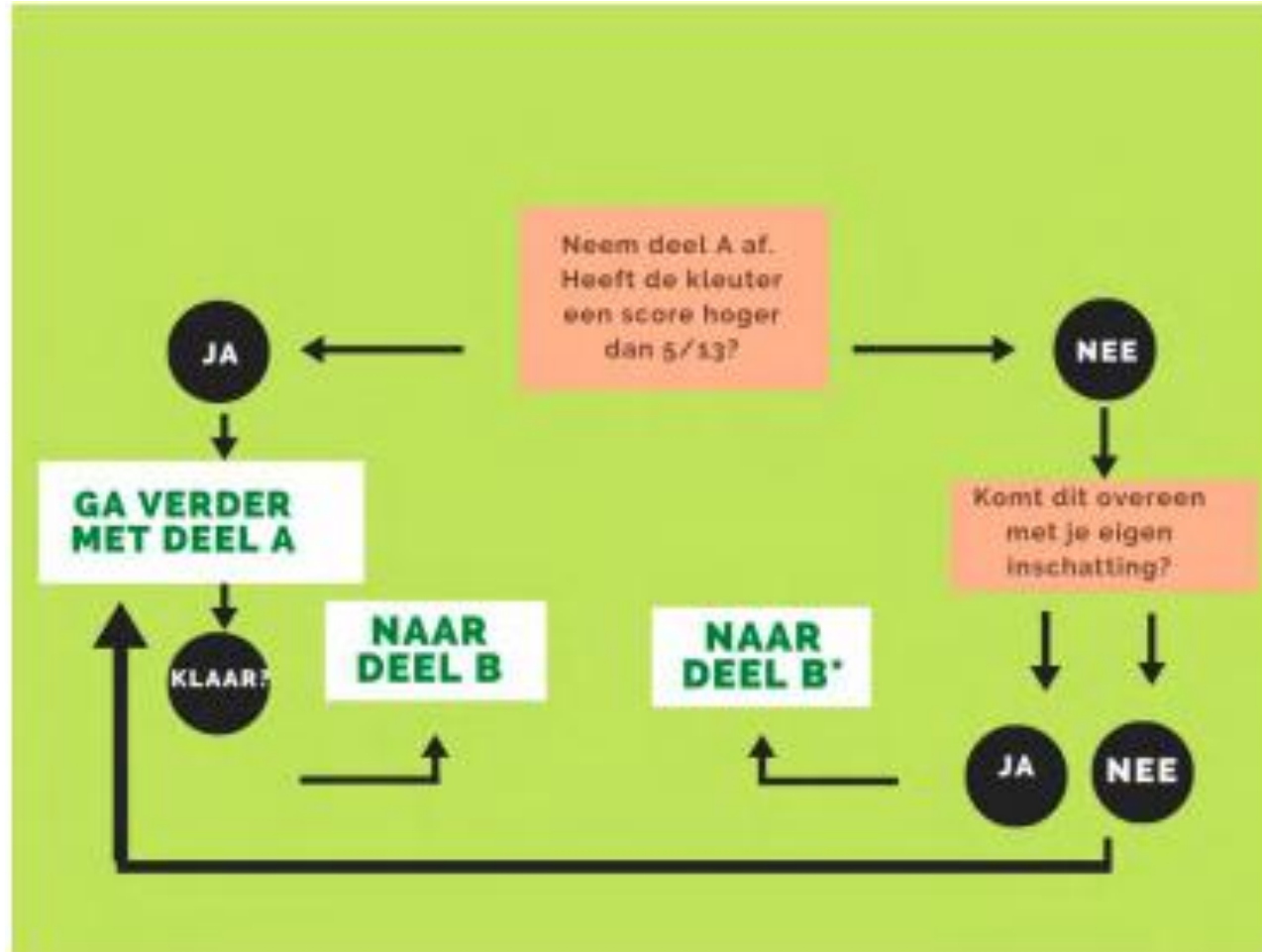
De kleuter voert een handeling uit op basis van een mondelinge boodschap.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

DEEL A: afbreekregels

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Registratieformulier voor doe-opdrachten (KOALA deel A: Individuele afname)

Voornaam kleuter: _____ Naam kleuter: _____

Registreer hier tijdens de individuele afname of de kleuter de opdrachten al dan niet correct heeft uitgevoerd. Kruis voor elke opdracht aan of de kleuter de instructie juist of fout (helemaal anders / helemaal niet / gedeeltelijk juist) heeft uitgevoerd. Noteer indien nodig je opmerkingen.

Opdracht 1: HOEPEL					
Opdracht	1	0			Opmerkingen
	Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets	
1. Leg de hoepel op de grond.					
2. Ga zitten in de hoepel.					
3. Ga in de hoepel staan op één been.					
4. Hou de hoepel vast voor je lichaam.					
5. Probeer de hoepel te laten rollen over de grond.					
6. Hou de hoepel met gestrekte armen boven je hoofd.					
7. Hang de hoepel rond je nek.					
Score:	op 7 (aantal volledig juist uitgevoerde items)			

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Opdracht 2: TURNLES					
Opdracht	1	0			Opmerkingen
	Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets	
1. Zet de kinderen op het trapje en zorg dat het meisje laer dan de ionaen staat. <i>Samen werken aan een betere samenleving</i>					

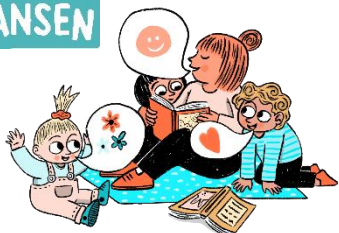

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Voorbeeld doe-opdracht: hoepel

	Wat zegt de toetsafnemer?	Wat doet de toetsafnemer?				
	<i>Ga terug op het kruis staan. Ik hou de hoepel vast. Wanneer ik 'start' zeg, kom je de hoepel bij mij halen en probeer je de oefening te doen. Luister goed.</i>					
	1. Leg de hoepel op de grond. <i>Start!</i>	<p>Herhaal de instructie.</p> <p>Observeer en duid aan op het registratieformulier wat de kleuter doet.</p> <table border="1" data-bbox="1342 839 2058 929"> <tr> <td>Juist</td> <td>Gedeeltelijk juist</td> <td>Helemaal anders</td> <td>Doet niets</td> </tr> </table>	Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets
Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets			
	<i>Ga terug op het kruis staan.</i>	Laat de kleuter teruggaan naar de startpositie en neem de hoepel zelf vast.				

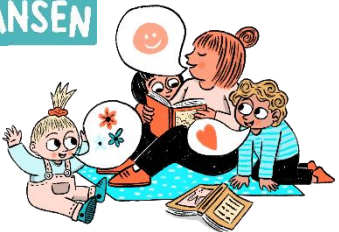
KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Voorbeeld doe-opdracht: turnles

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

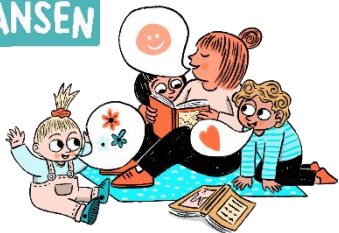
	Wat zegt de toetsafnemer?	Wat doet de toetsafnemer?				
	<i>Nu ga jij turnen met de popjes. Jij toont me hoe de kinderen turnen. We beginnen met twee kinderen. Luister goed.</i>	Neem één meisje weg.				
	1. <i>Zet de kinderen allebei op de trap. Het meisje staat lager dan de jongen.</i>	Herhaal de instructie. Observeer en duid aan op het registratieformulier wat de kleuter doet.				
		<table border="1"> <tr> <td>Juist</td> <td>Gedeeltelijk juist</td> <td>Helemaal anders</td> <td>Doet niets</td> </tr> </table>	Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets
Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets			
	<i>Alle kinderen gaan terug naar het midden.</i>	Neem het derde popje er weer bij. Zet alle popjes in een neutrale positie en vertel intussen wat je doet ('alle kinderen gaan terug naar het midden'). Zet het trapje aan de kant.				

Instructiefilmpje deel A

- Doe-opdracht: vingerpop

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Zo meteen heb je de lijm nodig. Luister goed.

Geef de lijmstift aan de kleuter.

2. De strook heeft twee hoeken. Er moet lijm komen op **één hoek**. Doe **lijm** op de **achterkant** van de strook. Let op, je moet dus maar op **één hoek** aan de achterkant lijmen.

Herhaal de instructie.

Observeer en duid aan op het **registratieformulier** wat de kleuter doet.

Juist	Gedeeltelijk juist	Helemaal anders	Doet niets
-------	--------------------	-----------------	------------

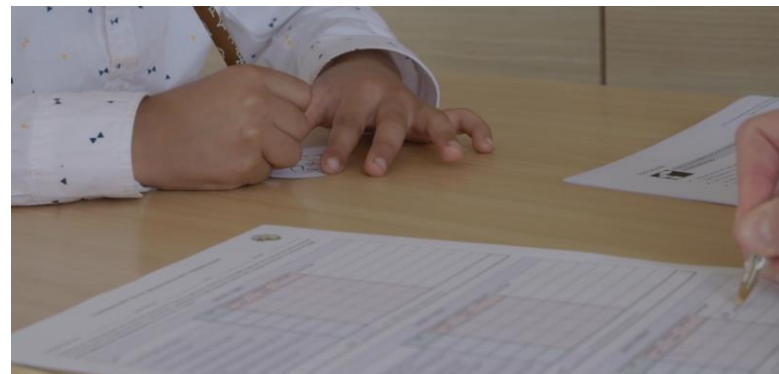

Help (indien nodig) zodat de kleuter de volgende stap kan uitvoeren.

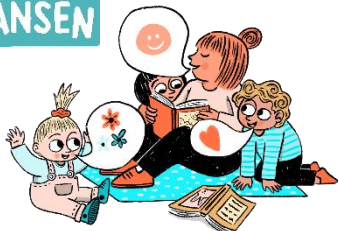

Instructiefilmpje deel A

- Doe-opdracht: vingerpop

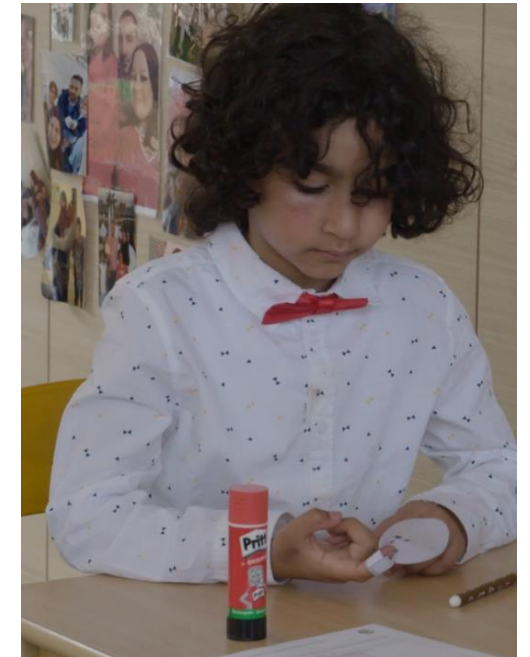

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

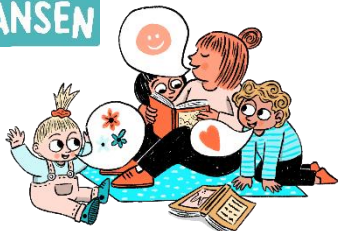

Instructiefilmpje deel A

- Doe-opdracht: vingerpop

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

DEEL B: Afname in groepjes

B: taak 4 tot 8

B*: taak 3* tot 6* (voor wie je afbrak)

zoek-opdracht

De kleuter zoekt iets of iemand op een prent op basis van een mondelinge boodschap.

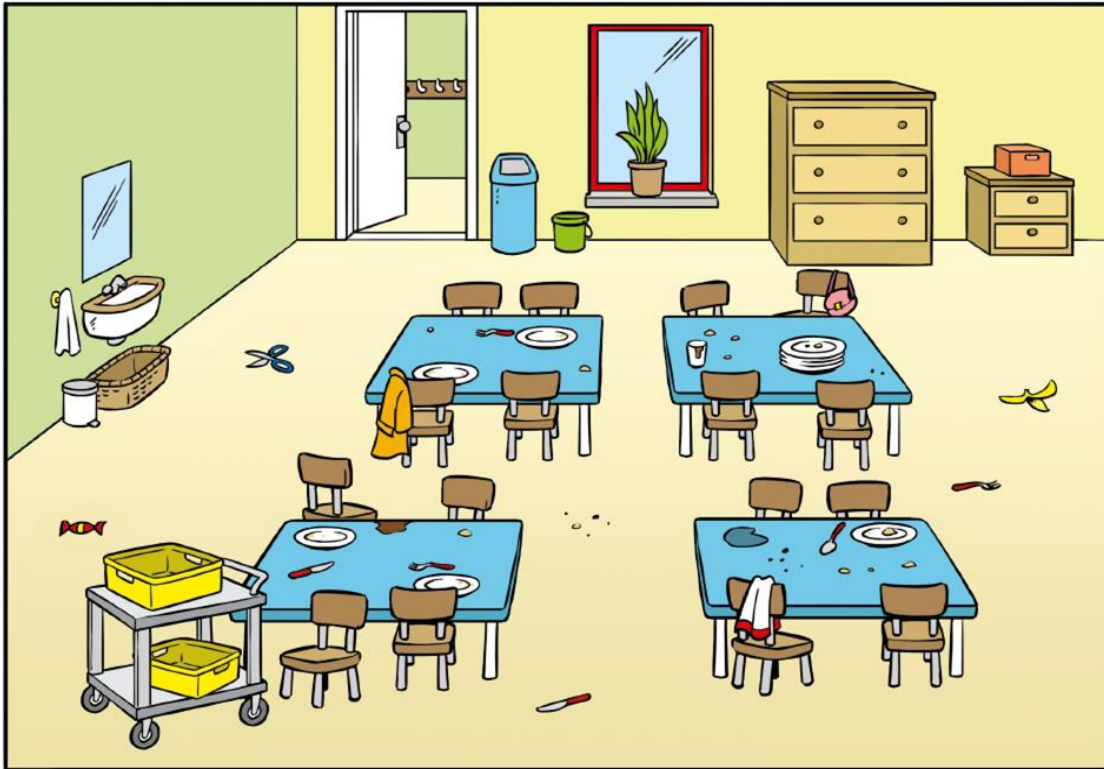
kies-opdracht

De kleuter kiest uit vier plaatjes het juiste antwoord op basis van een mondelinge boodschap.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Voorbeeld zoek-opdracht: rommel in de eetzaal

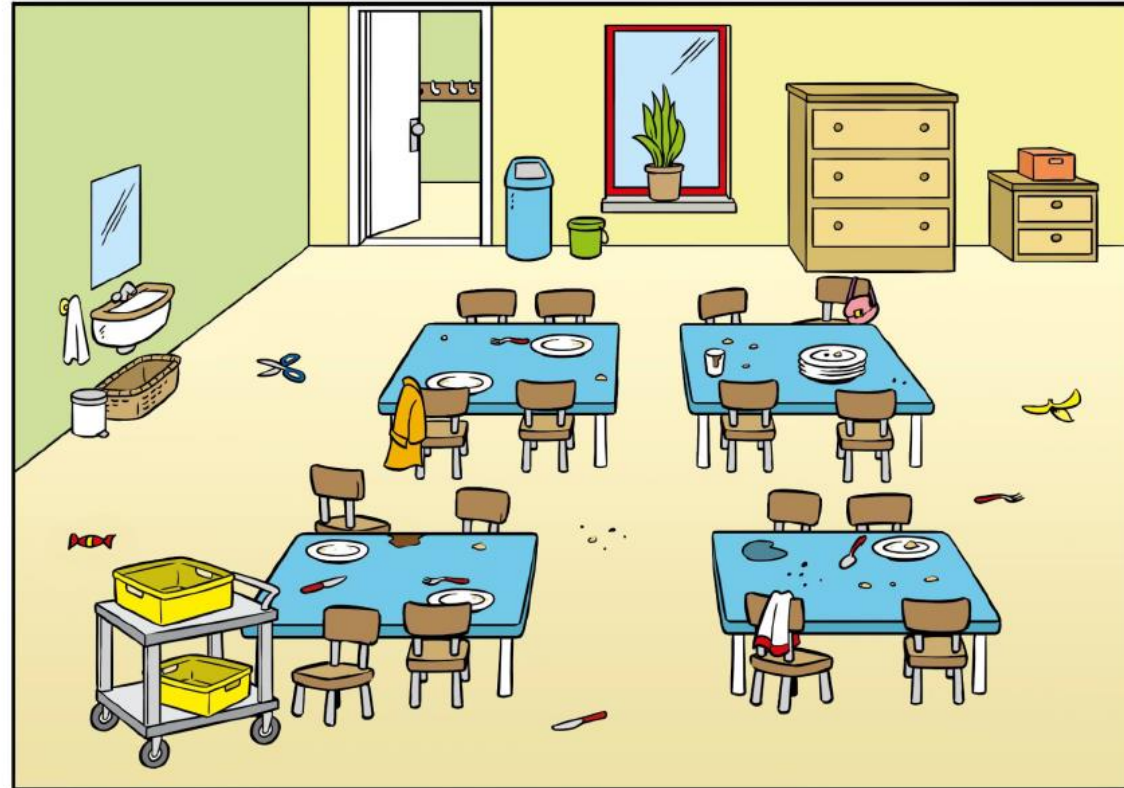

	Wat zegt de toetsafnemer?	Wat doet de toetsafnemer?
	Vanaf nu doen jullie het alleen. Luister goed!	
	1. Gooi het snoepje dat op de grond ligt, in de grote vuilbak naast het raam. Trek een lijn van het snoepje naar de juiste plaats.	Herhaal de opdracht. Ga langs bij elke kleuter en noteer het antwoord in het vak onderaan (juist (J) of fout (F)).

GROTE
KANSEN

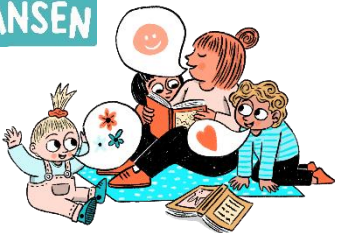

Voornaam kleuter: _____ Naam kleuter: _____

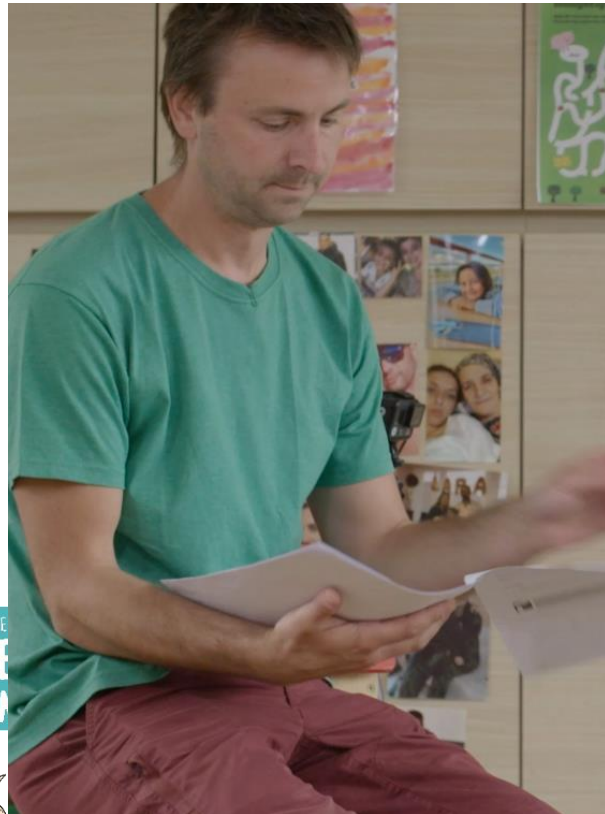
- 1) snoepje in vuilbak: J / F 2) jas aan kapstok: J / F 3) mes op kar: J / F
4) handdoek in mand: J / F 5) lepel in doos: J / F

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Instructiefilmpje deel B

- Instructiefilmpje

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Oefenitem kies-opdracht

	Wat zegt de toetsafnemer?	Wat doet de toetsafnemer?	Wat ziet de kleuter?
	<p><i>Murat staat op zijn handen. Neem je potlood en trek een kring rond de tekening waarop Murat op zijn handen staat.</i></p>	<p>Zorg dat de kleuters deze afbeelding zien:</p> <p>Deze instructie is om te oefenen. Ga na of alle kleuters begrijpen wat ze moeten doen.</p> <p>Indien nodig geef je extra uitleg bij de werkwijze tot de kleuter begrepen heeft wat hij moet doen.</p> <p>Doe eventueel eens voor en denk luidop na.</p>	

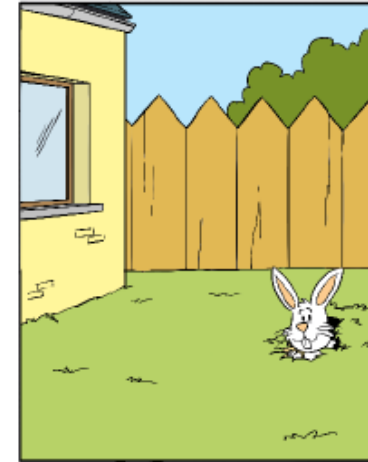
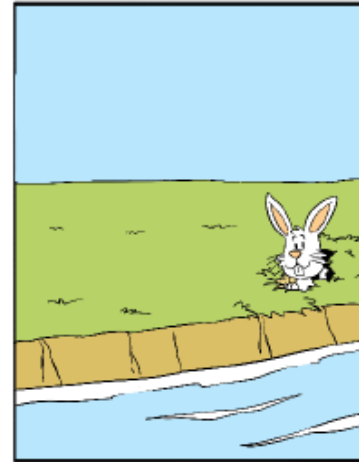

Voorbeeld kies-opdracht Konijntjes

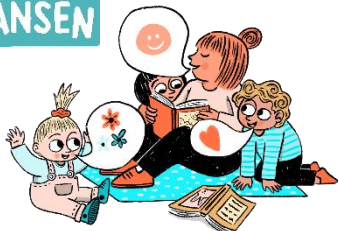
	luisteren.		
<p>Deel 1</p> 	<p>In het bos spelen vier konijntjes samen. Dat zijn Paultje en zijn drie vrienden. Ze wonen naast een beek, onder een grote boom, vlakbij het bos. Daar hebben ze hun hol.</p>	<p>Steek vier vingers in de lucht.</p> <p>Steek je handen hoog in de lucht (grote boom).</p>	
	<p>Draai je blad om: je ziet nu de tekeningen die bij het verhaal horen. Luister goed naar de vraag en kies welke tekening er het beste bij past.</p>	<p>Zorg dat de kleuters de juiste afbeeldingen zien.</p>	
	<p>1. Waar is het hol van Paultje en zijn vrienden? Waar wonen Paultje en de andere konijntjes? Trek een kring rond de juiste tekening.</p>	<p>Herhaal de vraag.</p> <p>Ga na of elke kleuter een kring heeft getrokken.</p>	

Voorbeeld kies-opdracht “Konijntjes”

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Voorbeeld kies-opdracht

Juf is jarig

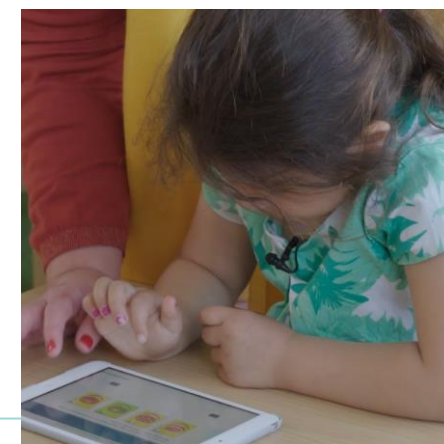
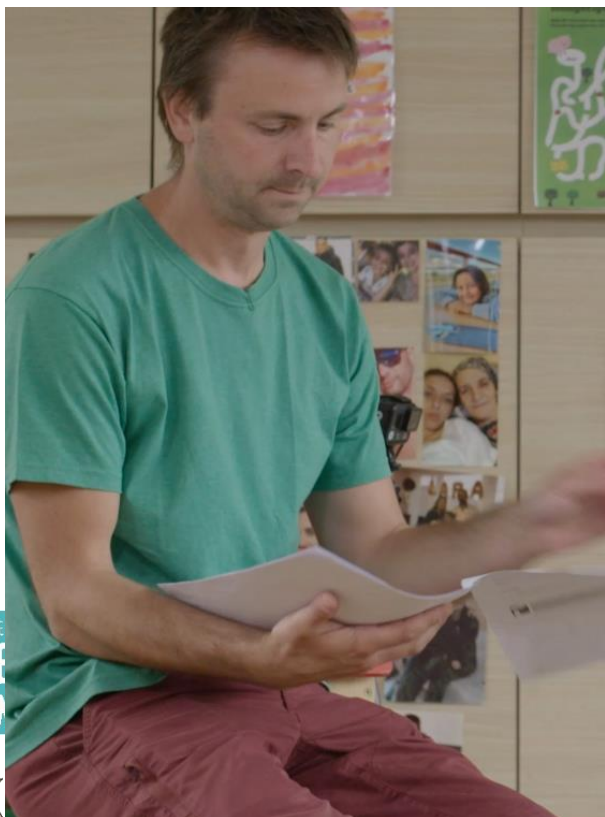
	Wat zegt de toetsafnemer?	Wat doet de toetsafnemer?	Wat ziet de kleuter?
	<i>Luister goed!</i>	Zorg dat de kleuters de juiste afbeeldingen zien.	
	1. De juf zegt: 'Alle kaarsen moeten op de taart. Let wel op dat de kaarsen niet te dicht bij elkaar staan' . Trek een kring rond de juiste tekening.	Herhaal de instructie. Ga na of elke kleuter een kring heeft getrokken.	

KLEIN
GR
KANSEN

Instructiefilmpje deel B

- Instructiefilmpje

KLEINE KINDER
GROTE
KANSEN

Wat is belangrijk tijdens de afname?

- Stel de kleuters op hun gemak en moedig ze aan!
- Als een kleuter een fout maakt toch bevestigen. Moedig de kleuters wel aan om goed na te denken en niet te snel iets aan te duiden.
- Als een kleuter niks aanduidt moedig hem dan aan om een keuze te maken. Als het echt niet lukt ga je gewoon verder.
- Als een kleuter 2 dingen aanduidt, zeg dan dat er maar 1 ding juist is.
- Als de kleuter aangeeft dat hij een fout heeft gemaakt, streep je het antwoord door en laat de kleuter opnieuw aanduiden.
- Lees de instructies letterlijk voor en herhaal enkel wat je mag herhalen.

Je mag enkel helpen bij de oefenopdrachten. Ook met praktische zaken mag je helpen. Verder mag je NIET helpen bij het uitvoeren van opdrachten.

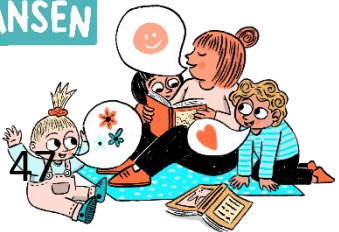
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

RESULTATEN

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

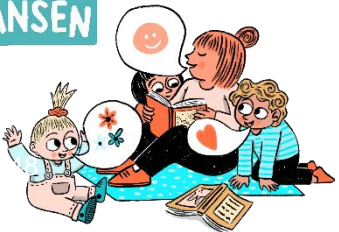

RESULTATEN OP KINDNIVEAU

- Score -> kleurenzone

! Scores vertellen iets over
ondersteuningsnood
kleuters
NIET over hun vermogen
of potentieel!!

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Groene zone

Boven cesuur A

- Doe zo verder: deze kleuters kunnen met jouw basisaanpak voldoende evolutie doormaken op vlak van taalontwikkeling doorheen de derde kleuterklas.

Oranje zone

Tussen cesuur A en B

- **Wees alert:** deze kleuters hebben mogelijk extra ondersteuningsmaatregelen nodig om voldoende evolutie door te maken op vlak van taalontwikkeling in de derde kleuterklas.

Rode zone

Onder cesuur B

- **Wees zeer alert:** deze kleuters hebben waarschijnlijk intensieve extra ondersteuningsmaatregelen nodig om voldoende evolutie door te maken op vlak van taalontwikkeling in de derde kleuterklas.

BELANGRIJK: behoed je voor gebruik 'taalzwak'...

Meertalige
kleuters

- Volop bezig met inhaalbeweging Nederlands. **FICHE 8**

Kleuters in
kansarmoede

- Volop bezig met ontdekken schooltaal. **FICHE 9**

Jonge kleuters

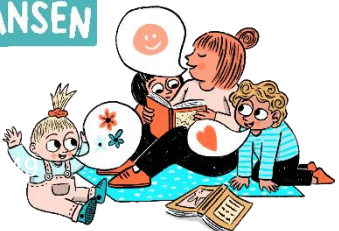
- Kregen nog minder tijd voor taal- en schoolse ontwikkeling.

Lagere scores zijn 'te begrijpen'. Extra stimulatie en ontwikkelingskans is nodig!

Zijn niet 'taalzwak'!

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

Infofiche tweedetaalverwerving

Het taalverwervingsproces

Alle kinderen doorlopen in hun taalontwikkeling de volgende vier fasen (Bron: Volop Taal, OWL Press 2020).

- **Voortalige fase (van 0 tot 1 jaar):** in het allerprilste begin zoekt een kind te kijken en door het produceren van geluidjes. Vanaf 6 maanden begint het kind te brabbelen. Hij experimenteert met zijn spraak- en ademhalingsgeluidjes. Brabbelen heeft nog geen communicatieve functie.

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Infofiche schooltaal

Wat is schooltaal?

Taalgebruik op school verschilt sterk van taalgebruik thuis.

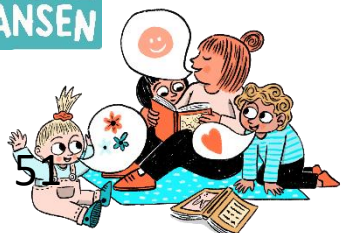
De hele schooldag wordt taal gebruikt. Taal is daarbij niet alleen een middel om te communiceren maar ook een doel op zich: kleuters moeten bepaalde termen leren gebruiken (bv. 'groter dan' of 'omdat') en moeten taken leren uitvoeren met een sterk talige inslag (bv. instructies voor een dansje begrijpen en uitvoeren).

Taal heeft hierbij een sterk conceptualiserende functie: kleuters leren via taal achter de schermen van de wereld te kijken en analyseren hoe de wereld in elkaar zit. Als gevolg hiervan is de taal op school abstracter dan thuis. Het goed leren beheersen van de schooltaal is belangrijk om ervoor te zorgen dat

Scoreformulier

KOALA		Groep: 2		Gem. OKI: 3		E		DATUM: 2021													
leerling		TAAK 1 - HOEPEL							TAAK 2 - TURNLES						A+B of B*	TAAK 3 - VINGERPOP				TAAK 4 -	
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6		3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2
1	Pieter	1	1	1	1	0	0	1	0	1	1	1	1	0	A+B	1	0	1	1	1	1
2	Tim	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	A+B	1	1	1	1	1	0
3	Sara	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	A+B	1	1	1	1	1	1
4	Roald	1	1	0	0	1	1	1	1	1	0	0	1	0	A+B	1	1	1	1	1	1
5	Elif	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	A+B	0	1	1	1	0	1
6	Fons	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	0	0	A+B	0	1	0	1	1	0
7	Hamza	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	A+B	1	1	0	1	1	0
8	Hilde	1	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	A+B	1	1	1	1	1	1
9	Dilem	1	1	1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	A+B	0	1	1	1	0	0
10	Yusuf	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	A+B	1	1	1	1	1	1
11	stef	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	B*						
12	Nora	1	1	1	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	A+B	1	0	0	0	0	1
13	Arif	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	0	0	A+B	0	0	0	0	0	0
14	Alexandra	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	A+B	1	1	1	1	1	0
15	Eline	1	0	1	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	A+B	1	0	1	0	1	0
16	Max	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	A+B	1	1	1	1	1	1

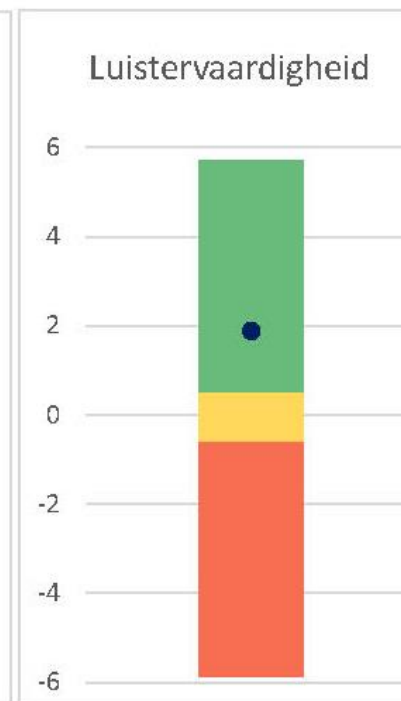
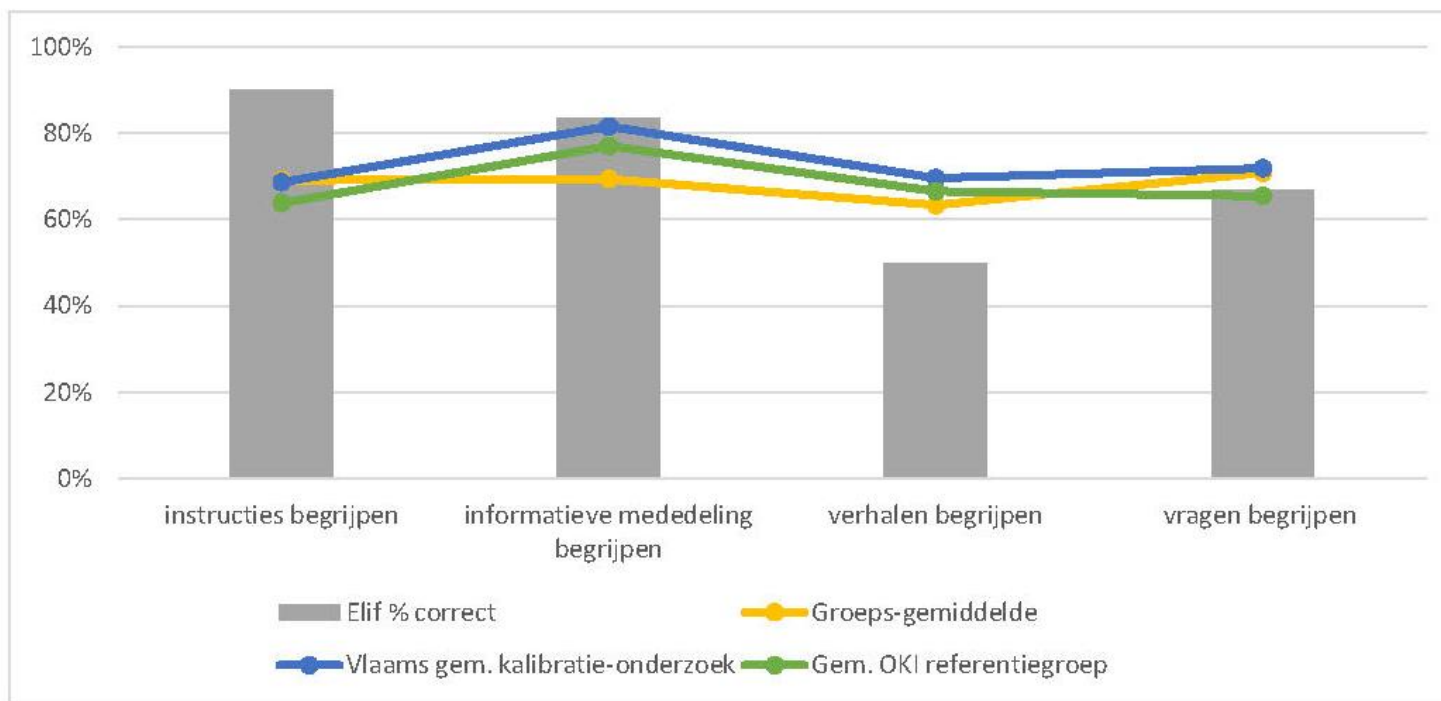
GROTE
KANSEN

Leerling:

Elif

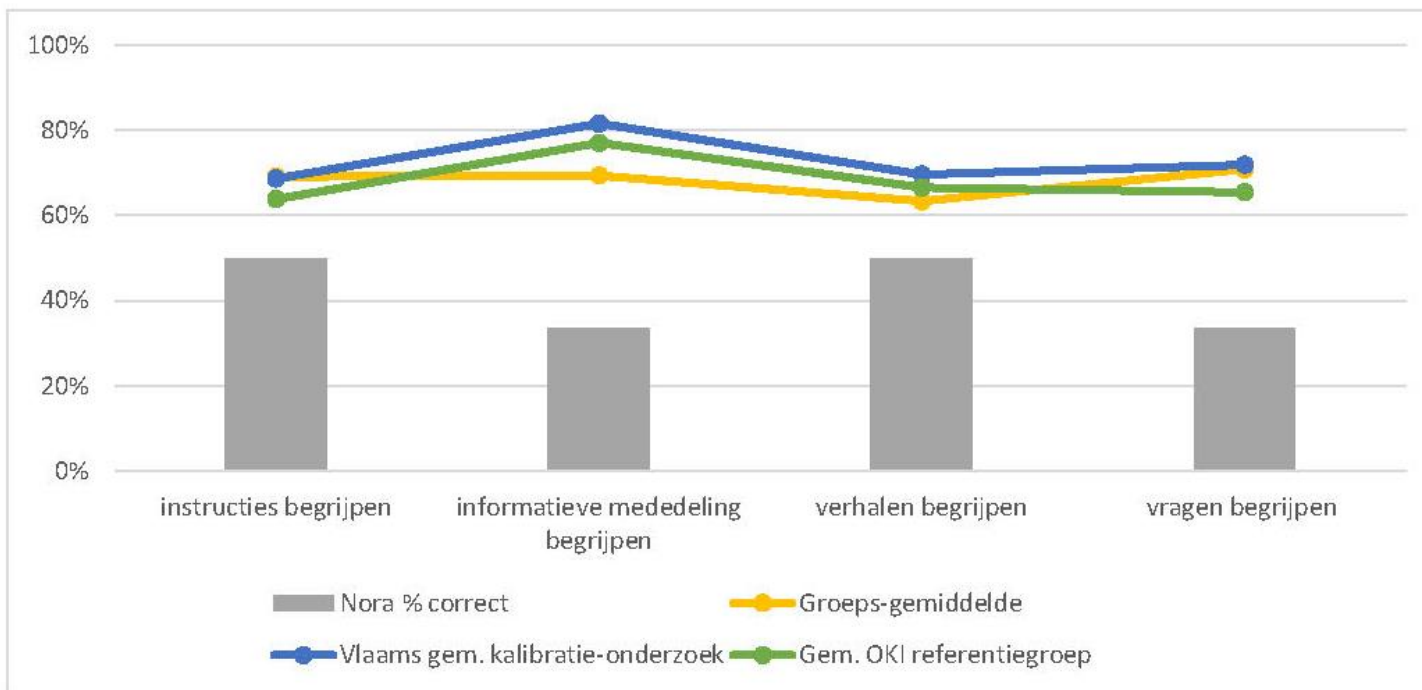
Doelstellingen	Score	Totaal	Elif % correct	Groeps-gemiddelde	Vlaams gem. kalibratie-onderzoek	Gem. OKI referentiegroep
instructies begrijpen	18	20	90,00%	69,06%	68,62%	63,80%
informatieve mededeling begrijpen	5	6	83,33%	69,31%	81,54%	77,01%
verhalen begrijpen	2	4	50,00%	63,33%	69,54%	66,50%
vragen begrijpen	2	3	66,67%	70,83%	71,82%	65,42%
totaal	27	33	81,82%	68,13%	70,14%	66,66%

Leerling:

Nora

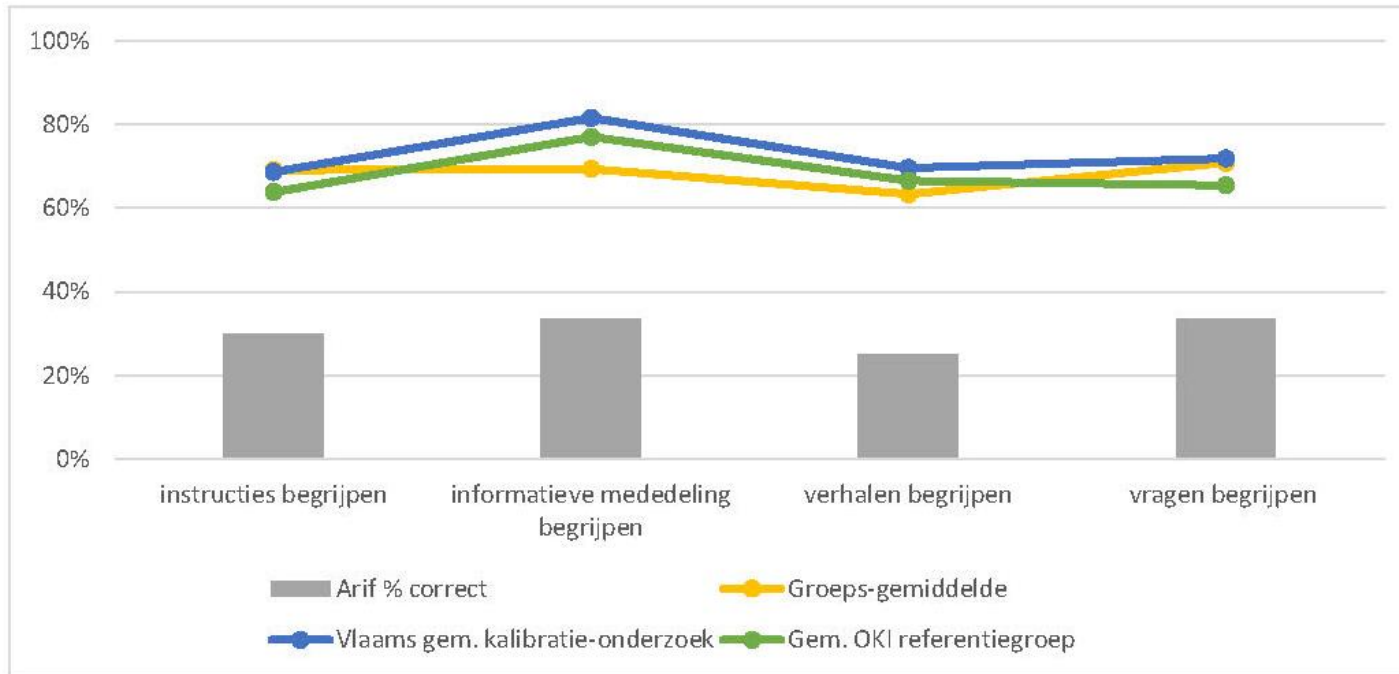
Doelstellingen	Score	Totaal	Nora % correct	Groeps-gemiddelde	Vlaams gem. kalibratie-onderzoek	Gem. OKI referentiegroep
instructies begrijpen	10	20	50,00%	69,06%	68,62%	63,80%
informatieve mededeling begrijpen	2	6	33,33%	69,31%	81,54%	77,01%
verhalen begrijpen	2	4	50,00%	63,33%	69,54%	66,50%
vragen begrijpen	1	3	33,33%	70,83%	71,82%	65,42%
totaal	15	33	45,45%	68,13%	70,14%	66,66%

Leerling:

Arif

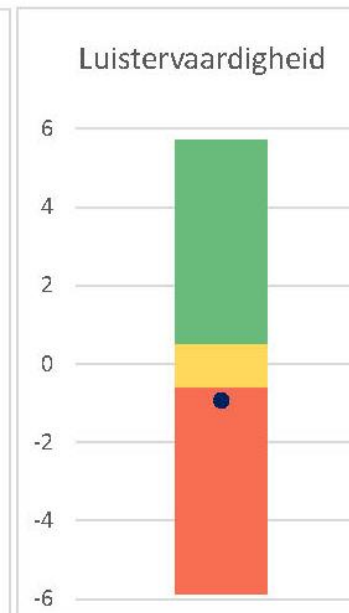
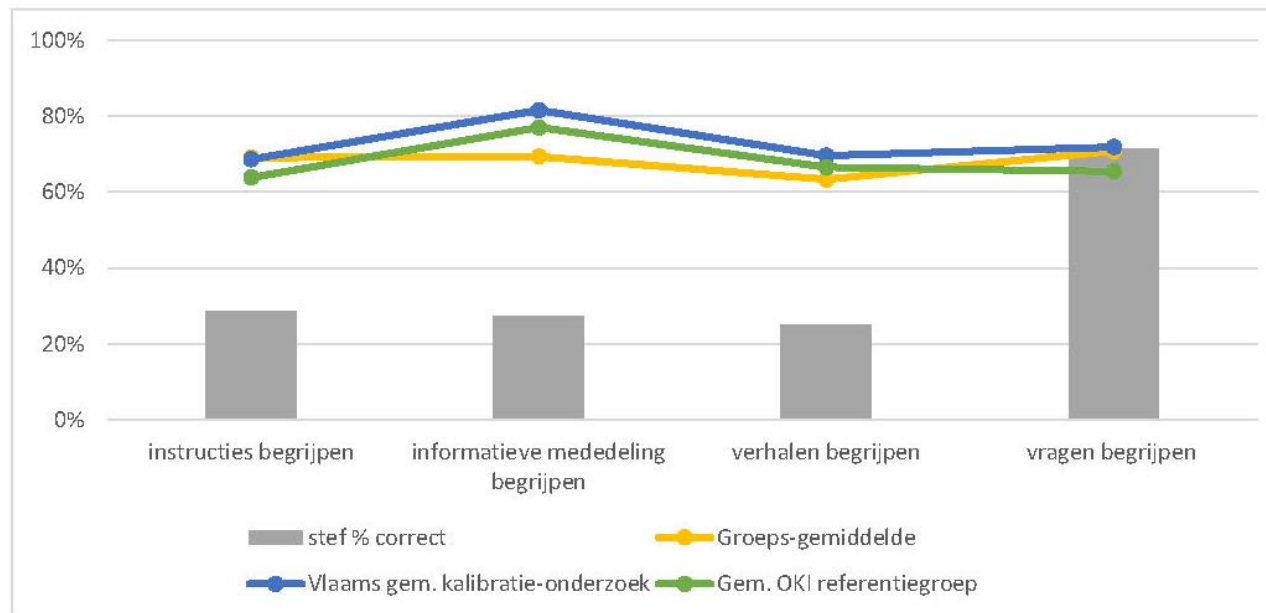
Doelstellingen	Score	Totaal	Arif % correct	Groeps-gemiddelde	Vlaams gem. kalibratie-onderzoek	Gem. OKI referentiegroep
instructies begrijpen	6	20	30,00%	69,06%	68,62%	63,80%
informatieve mededeling begrijpen	2	6	33,33%	69,31%	81,54%	77,01%
verhalen begrijpen	1	4	25,00%	63,33%	69,54%	66,50%
vragen begrijpen	1	3	33,33%	70,83%	71,82%	65,42%
totaal	10	33	30,30%	68,13%	70,14%	66,66%

Beeld van een kleuter met een B* afname

Leerling: Stef

Doelstellingen	Score	Totaal	Stef % correct	Groeps-gemiddelde	Vlaams gem. kalibratie-onderzoek	Gem. OKI referentiegroep p
instructies begrijpen	2	7	28,57%	69,06%	68,62%	63,80%
informatieve mededeling begrijpen	0	11	27,27%	69,31%	81,54%	77,01%
verhalen begrijpen	1	4	25,00%	63,33%	69,54%	66,50%
vragen begrijpen	5	7	71,43%	70,83%	71,82%	65,42%
totaal	11	29	37,93%	68,13%	70,14%	66,66%

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

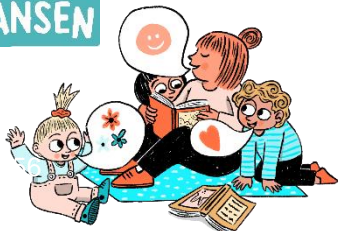

Vlaanderen
is onderwijs & vorming

Interpretatie en analyse van de resultaten op drie niveau's (kind-, klas en schoolniveau)

- ✓ WAAROM scoort dit kind zo (laag)?
- ✓ Op WELKE OPDRACHTEN scoort een kleuter laag/hog?
- ✓ Zie ik bepaalde TENDENZEN in de scores van 1 kleuter, 1 klas, onze school?
- ✓ WAAROM mijn inschatting \neq resultaat?
- ✓ Hoe groot zijn de verschillen tussen de kleuters in mijn klas?
- ✓ Liggen de resultaten over de jaren heen in dezelfde lijn?
- ✓ Hoe goed doen we het als school op de verschillende onderdelen?
- ✓ ...

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

→ HANDLEIDING p 21 en FICHE 5, 6 en 7

Stappenplan op schoolniveau

Een grondige bespreking van de resultaten op schoolniveau is een mooi startpunt voor de reflectie over de onderwijskwaliteit en de aanpak voor taalzwakkere kleuters op jullie school. Betrek het hele team hierbij (zie **fiche 7**). Onderstaande stappen kunnen de voorbereiding van een beperkte afvaardiging uit het lerarenteam zijn voor het teamoverleg.

STAP 1: Kijk naar de gemiddelde score van de volledige groep kleuters. Bekijk waar de school staat ten opzichte van andere scholen (alle scholen en de referentiegroep).

Scenario voor een teamvergadering

STAP 1: Voorbereiding met een kleine groep

Bekijk de KOALA-resultaten en doorloop het stappenplan uit **fiche 6**. Doe dit eventueel met een kernteam.

STAP 2: Teamoverleg

Geef toelichting bij de taalscreening en bespreek onderstaande topics. De bedoeling van de inleiding is om (a) het hele schoolteam goed te informeren, (b) eventuele misverstanden over de taalscreening uit de wereld te helpen en (c) iedereen op één lijn te krijgen. Maak duidelijk dat de uitwerking en uitvoering van het talenbeleid een gedeelte verantwoordelijkheid is.

Analyse van de opdrachten

	makkelijk of sterk ondersteund
	moeilijk of weinig ondersteund

De opdrachten in KOALA kunnen om diverse redenen makkelijker of moeilijker zijn voor een kleuter. De tabel hieronder kan je helpen om een analyse te maken en daarna gepaste(re) ondersteuning voor een kleuter te voorzien.

Bv. Scoort een kleuter beter op opdrachten met veel visuele ondersteuning? Voorzie dan in de klas veel visuele ondersteuning bij mondelinge opdrachten. Bouw die visuele ondersteuning geleidelijk terug af.

Bv. Scoort een kleuter slecht op opdrachten met veel wiskundetaal? Zet dan extra in op het actief

Taken	Nr.	Wiskundetaal	Onderwerp	Context	Inleving	Verwerkings-niveau	Visuele ondersteuning	Zinsconstructie	Lengte	Woordenschat
Kabouters	5*.1									
Kabouters	5*.2									
Kabouters	5*.3									

STAP 3:

WAT WIL IK NOG WETEN?

Wat wil ik nog weten?

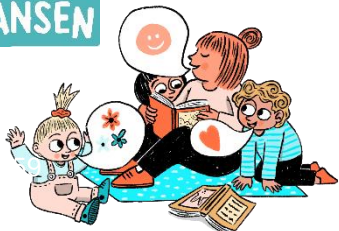
Verbreding van de beeldvorming

- Fiche 10 en 11 geven tips om spreekvaardigheid, (ontluikende) geletterdheid in beeld te brengen
- Fiche 12 kan je beeld verruimen over de talige context

Verdieping van de beeldvorming

Tips in de handleiding

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Gesprekken voeren en overleggen met leeftijdsgenoten en bekende volwassenen over onderwerpen in de leefwereld.

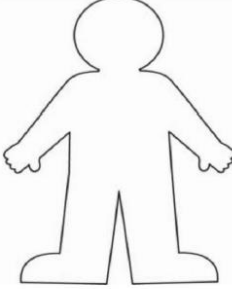

Observatie	1	2	3	4
1. De kleuter luistert naar een uitleg over een gebeurtenis en kan daarop reageren (vraag stellen, vragen om verduidelijking).				
2. De kleuter kan zich inleven in een rol of een situatie, zelf bedenken wat hij wil zeggen, aangeven aan het woord te willen komen, anderen laten uitspreken, elkaars ideeën waarderen.				
3. De kleuter overlegt en onderhandelt om een taak gezamenlijk aan te pakken of een oplossing te vinden voor een probleem.				
4. De kleuter verwoordt de eigen mening in kleine groep en verduidelijkt zijn/haar standpunt.				
5. ...				

Taalportfolio

Naam kleuter:

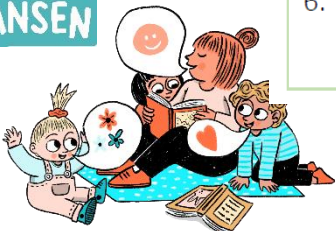
Welke talen spreekt de kleuter?

Tip: om de kleuter te betrekken bij het taalportfolio kun je een meertalig mannetje laten inkleuren. Voer tijdens het kleuren of nadien een gesprek met de kleuter.

	<p>Dit ben jij!</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke talen spreek je? - Geef de talen een kleurtje. - Welke taal zit waar? - Kleur het mannetje in. 	
---	---	---

Lezen	1	2	3	4
1. De kleuter is gemotiveerd om de betekenis van geschreven taal te achterhalen.				
2. De kleuter heeft zin om zelf te 'lezen' in allerlei bronnen.				
3. De kleuter beseft dat er bepaalde conventies gelden bij geschreven taal.				
4. De kleuter kan betekenis koppelen aan symbolen of geschreven taal.				
5. De kleuter kan lettertekens en andere tekens van elkaar onderscheiden.				
6. ...				

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

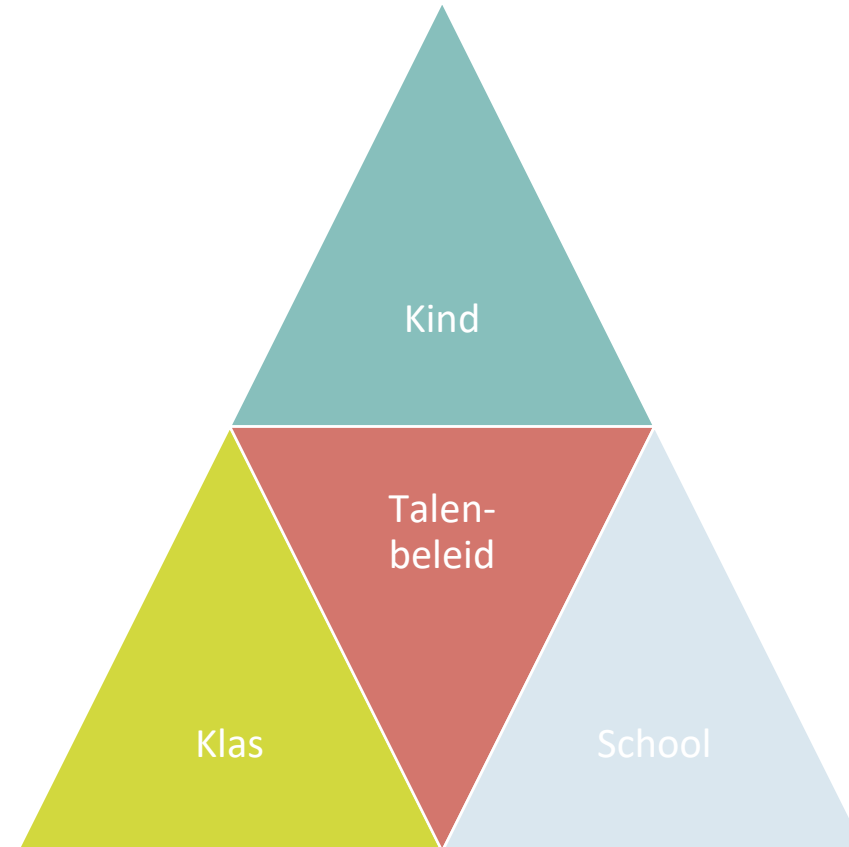

STAP 4:

Ik onderneem actie!

KOALA: info zet aan tot denken over ...

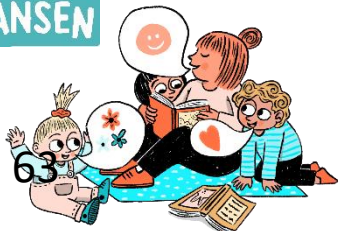
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Tijd voor ACTIE

- Dit doe je best niet alleen maar als team!
- Tien kleine acties met groot effect voor onmiddellijke actie (fiche 16)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

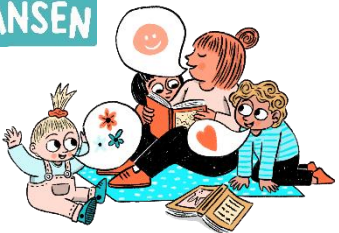

10 kleine acties met groot effect voor onmiddellijk na de afname

Probeer onderstaande tips uit bij kleuters die moeite hadden met de KOALA-opdrachten:

- 1 Spreek stillere kleuters vaker individueel aan tijdens routinemomenten zoals het eetmoment of het handen wassen.
- 2 Zoek uit (eventueel samen met ouders) waar de kleuter in geïnteresseerd is of wat hij écht boeiend vindt. Ook rond 'pizza eten' of 'in plassen springen' kun je geweldige taalactiviteiten (vol kansen tot luisteren en spreken) verzinnen.
- 3 Verander je kringopstelling: zorg dat je de taalzwakkere kleuters 'in het vizier' hebt.
- 4 Neem, voor je je klas 's ochtends binnenstapt, een kleuter in gedachten met wie je weinig interacties hebt. Observeer de kleuter en leg hem af en toe relevante vragen voor over onderwerpen waarin hij sterk is geïnteresseerd (bv. hoe je een bal zo ver mogelijk kunt schoppen).
- 5 Plan gesprekken in kleine kring (max. 6 kleuters). Praat over gemeenschappelijke ervaringen (bv. een uitstap), probleemstellingen, producten uit hoekenspel, foto's van activiteiten...

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

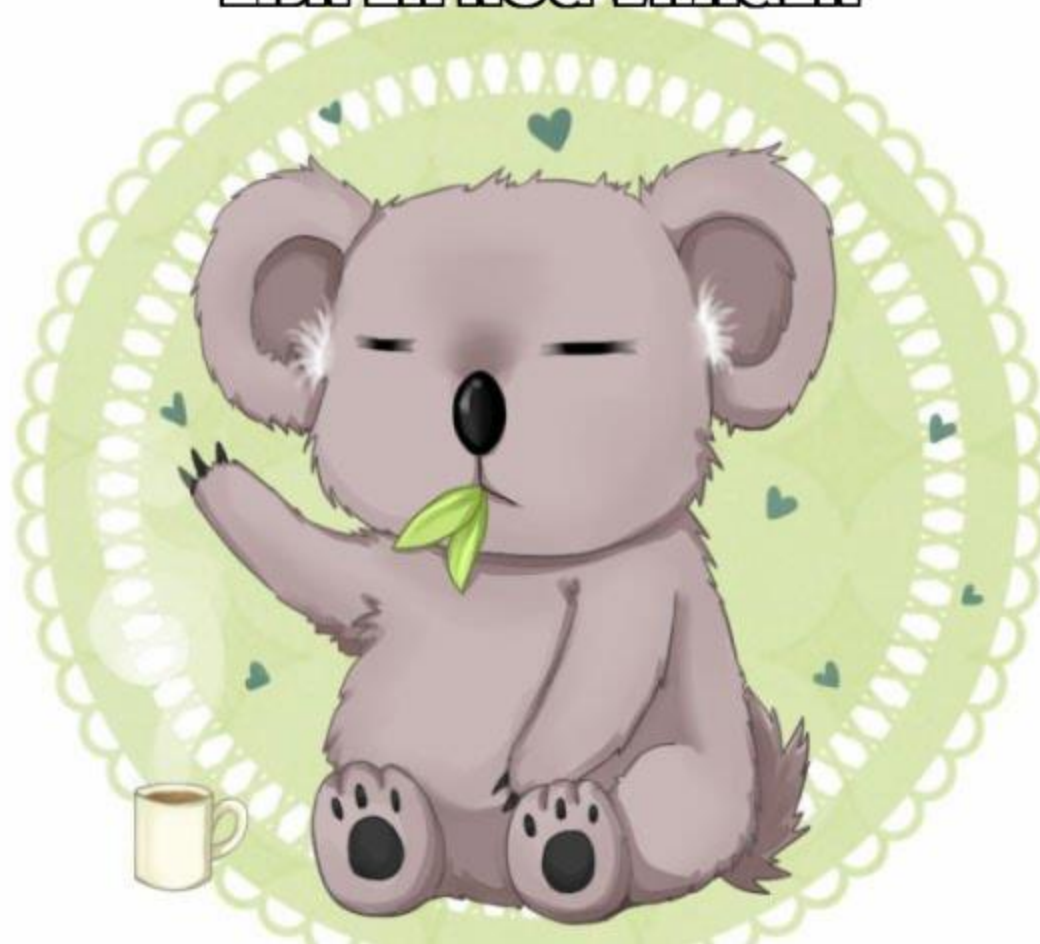
Tijd voor ACTIE

- Dit doe je best niet alleen maar als team!
- Tien kleine acties met groot effect voor onmiddellijke actie (fiche 16)
- Reflecteer en bepaal acties op de 3 niveaus (kind, klas, school)
Fiche 13, 14, 15: Actieplannen
Reflectievragen in de handleiding p 26-27
- Tips om ouders te betrekken bij taalstimulering (fiche 17)
- Extra info over krachtig taalonderwijs in de handleiding p 29-30

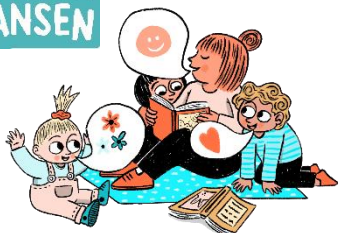
KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

ZIJN ER NOG VRAGEN

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

Meer weten? Vragen?

- <https://www.arts.kuleuven.be/cto/nieuwsbrief/2021-augustus-koala/nieuwsbriefspecial-koala-augustus-2021>
- Voor praktische vragen (vb. toegang materialen): zie helpdesk (Mijnonderwijs@vlaanderen.be)
- Voor vragen omtrent regelgeving, voor eventuele klachten: zie omzendbrief (<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14689>)

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

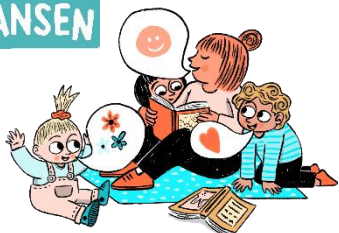

Succes en veel plezier met

KOALA

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

 Koning
Boudewijnstichting
Samen werken aan een betere samenleving

3 'take home messages'

1. KOALA is een onderdeel van 'brede beeldvorming' bij kleuters
2. KOALA vertelt je iets over de ondersteuningsnood van kleuters
3. KOALA zet aan tot actie

KLEINE KINDEREN
GROTE
KANSEN

KLEINE KINDEREN
**GROTE
KANSEN**

saartje.gobyn@kuleuven.be

fien.loman@kuleuven.be

Centrum Voor Taal en Onderwijs:

www.cteno.be

<https://www.facebook.com/centrumvooortaalenonderwijs>